2050

IFJÚSÁGI NOVELLÁK A JÖVŐRŐL

MÓRA

Válogatta: Sirokai Mátyás

2050

Ifjúsági novellák a jövőről

Móra Könyvkiadó | József Attila Kör

A kiadó könyveit kedvezménnyel
megrendelheti webáruházunkban:
www.mora.hu

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánossághoz közvetítését – szigorúan tilos!

A borítót tervezte: Olaf Łyczba

© Sirokai Mátyás, 2018
© Móra Könyvkiadó, 2018

Előszó

Az ifjúsági novella évtizedek óta méltatlanul mellőzött műfaj. Bár léteznek olyan klasszikusai, mint Mándy Iván kamaszoknak (is) szóló írásai, vagy Karinthy remekműve, a *Tanár úr kérem*, ám az ezredforduló óta csak elvétve jelent meg elsősorban tizenéveseket megszólító novellás-kötet. Ezt a hiányt pótolta a Móra Kiadó és a József Attila Kör *Jelen!* című közös kiadványa 2016-ban. A kötet összeállítását országos pályázat előzte meg, amelyre közel negyven fiatal szerző küldött be novellát. A korunk izgalmas lenyomatát nyújtó antológiába a pályaművek legjava mellé további hat sikeres kortárs szerző műve került. A kötet igen komoly kritikai és közönségsikert aratott: 2017-ben elnyerte a legjobb ifjúsági könyvnek járó Év Gyermekkönyve díjat, és bő egy éven belül megjelent a második kiadása.

A jelen feltérképezése után a jövőbe akartunk bepillantást nyerni, ezért hirdettük meg tavaly a *2050* című novellapályázatot. A következő kérdésekre kerestük a választ: „Milyen lesz 33 év múlva a kamaszok élete? Hogy képzeled el 2050 Magyarországát? És mihez kezd majd egymással a Föld 9 milliárd lakosa?" Ezúttal ötvenhét pályamű érkezett be, amelyek közül a három győztes (Makai Máté, Bégányi Dániel, Lapis József) mellett további öt szerző (Farkas Balázs, Garaczi Zoltán, Gáspár-Singer Anna, Jassó Judit, Zelei Bori) novelláját válogattuk a kötetbe. A *Jelen!*-hez hasonlóan most is kiegészült a lista más írók (Brandon Hackett, Lackfi János, Moskát Anita, Szöllősi Mátyás, Totth Benedek) szövegeivel, amelyek színesebbé és izgalmasabbá teszik a válogatást.

Bízunk benne, hogy a *2050* a *Jelen!*-hez hasonlóan kiugrási lehetőséget biztosít a pályakezdő szerzők számára, kamasz olvasóinak pedig bevezetést nyújt a szépirodalomba.

Valamennyi jövővízió a 2050 körül felnövő fiatalok életéből villant fel sorsfordító pillanatokat. Legjellemzőbb témái közé sorolható a virtuális valóság és a mesterséges intelligencia, valamint a humanoid robotok, illetve a dehumanizált emberek bonyolult, ellentmondásos viszonya. A család és az iskola ezekben a disztópiába hajló történetekben is fontos elem, ám semmi nem marad a hagyományos és megszokott keretek között.

Sirokai Mátyás, a *2050* novellapályázat zsűrielnöke és a kötet válogatója minél szélesebb merítést kívánt nyújtani a szépirodalmi igénnyel megírt, kísérletező hangú sci-fi-novellákból. Jó szívvel ajánljuk a kötetet minden tizennégy éven felüli olvasónak, akiket érdekel a nem is olyan távoli jövő tizenhárom lehetséges forgatókönyve.

Dávid Ádám

LAPIS JÓZSEF

Protokoll

– Blowjob. – Mostanában folyton a Könyvtárban lógok. – Please… – teszem még hozzá félszegen, teljesen szükségtelenül.

– May I have your ID? – kapom a menetrendszerű választ egy érzéki mosoly kíséretében.

Rezzenéstelen arccal adom oda a hamis személyim. Eszerint két hónapja és tizenkét napja múltam tizennyolc. Valójában csak két év múlva töltöm majd be, és nem is vagyok különösebben nagydarab, de a nő csak az adatokat olvassa. Nincs vizuális adatfeldolgozás utáni döntésjogköre.

Először Shadi hozott le a Könyvtárba, pár nappal az előtt, hogy elkapta volna a REK. Némán, szinte a semmiből bukkantak elő a suli előtt, lenyomták Shadit a földre, semmi rúgás, ütlegelés, profin csinálták, már rajta is volt az elektrokosár. Engem lazán elhessegettek, gyáván hátrálva néztem a haverom beletörődő tekintetét. Ő is tudta, hogy ennyi volt.

– Take off your clothes, sir – búgja a programja szerint a nő, és enyhén vágott szeméből sugárzik felém a vágy. Ezek a régi típusú hosztok még értették a dolgukat, bár nem voltak annyira finoman kidolgozottak, mint a későbbiek. De velük ellentétben legalább volt bennük kéjprogram, ha nem is túlzottan összetett. Minden mozdulatát és mondatát jól ismerem, mégis máig elfog valami szomorúság és félénkség, ha rám néz gyönyörűen megmunkált szemével.

Amikor Shadi megmutatta őt nekem, minden sejtemben remegni kezdtem, részben az izgalomtól, részben a félelemtől, mert tudtam, hogy ha a rendészek megsejtik, hogy bújtatunk egy ilyet, nem ússzuk meg egykönnyen. Magasról tettem rá. Apám, amikor a szomszéddal bepiált, párás szemmel idézte vissza az aranykort, amikor még nem indult meg a no-droid mozgalom. Én még kicsi voltam a droid-boom idején, elég olcsón lehetett legálisan beszerezni a különböző modelleket és a hozzájuk tartozó kódokat, nem beszélve a feketepiacról. Világméretű zűrzavart okozott az áttörés, pár év alatt felforgatta a munkaerőpiacot, átalakította a hadiipart, a szórakoztatóipart. Hamar megjelentek azok a hangok, amelyek szerint meg kellene szabadulni a mesterséges humanoidoktól. Nálunk különösen felerősödtek, május 22. után pedig a kormány végképp az ellenzők mellé állt. Aligha tehetett mást, ha nem akart polgárháborút.

Néhány éve a Rendvédelmi Központ emberei átfésülték az országot, és minden háztartásból begyűjtötték a droidokat. Tőlünk is elvitték Kloét, emlékszem, sokáig kapaszkodtam a karjába, sírtam, csapkodtam a rendészek felé, de apám, maga is dühösen, könnyekkel küzdve, nagy nehezen visszatartott. A húgom némán, kifejezéstelen arccal állt az ajtóban, talán akkor kezdett megromlani benne valami, ami azóta is rohad. Anya halála után Kloé látott el bennünket, ő készített nekünk reggelit és vacsorát, elment Kittiért a suliba (én akkor már egy ideje egyedül jártam haza, és különben is csak két saroknyira laktunk a gimitől), őrködött az ágyánál, ha rémálmai voltak.

Keddenként, amikor csak négy órám volt, és már kora délelőtt otthon voltam, valahogy rászoktunk arra, hogy az erkélyen üldögéljünk együtt egy fél órát, órát. Kloé elképesztő kávét bírt főzni, nem mondom, hogy ez hiányzik legjobban belőle, de kávézáskor jut legtöbbször eszembe. Anyát a szíve vitte el, ezért apa utálta ezt a közös szertartásunkat, és

eleinte próbálta is tiltani, de végül beletörődött, és átállította Kloé protokollját. Szóval, ültünk a pici erkélyen az ezeréves székekben, bámultuk a Hungária körút forgalmát, és csak keveset szóltunk egymáshoz, amíg Kloénak indulnia nem kellett Kittiért.

Pár éven belül két anyát veszítettünk el, és egy épkézláb apát is. Kitti előbb a hárításba menekült, majd a lázadásba. Úgy tett, mintha egyedül élne a lakásban. Eleinte próbáltam észhez téríteni, segíteni neki, ordítottam vele, ha kellett, de engem is ellökött magától. Apa meg minden erélyét elveszítette, inni kezdett, három hónap múlva kirúgták, azóta alkalmi melókból próbál valami pénzt keríteni, nem túl sok sikerrel. Minden hírportál lehozta a fotóinkat a per alatt…

– Zalán egy köcsög. – Nem tudom, miért mondok folyton ilyeneket a bátyámra. Tudom, hogy valójában jó fej, meg minden, de egy idő után úgy kezdett viselkedni, mintha ő lenne a góré a családban, és amikor nem kértem belőle, besértődött, és úgy maradt. Amúgy meg irritál, hogy Tündinek annyira bejön. – Mondom, hogy hagyd békén. Téged észre se venne.

– Miért, szerinted nem vagyok elég jó neki?

„Persze hogy nem, te kis…" – gondolom magamban. Fennhangon persze mást mondok, egy bűbájos mosoly kíséretében.

– Jaj, nem úgy értettem. Csak hát ő, tudod, más típusra bukik. Bár leginkább senkire. Egyáltalán észre sem vesz semmit.

Tündit határozottan nem veszi észre. A „barátnőm" éppenséggel nem az az intellektuális típus, bár sajnos nemcsak a mellei, a jegyei is jók. Elég sokat vagyunk együtt, pedig nem sok közös van bennünk. Nálam se mellek, se jegyek. Az „események" után eléggé egyedül maradtam. Mindenki gyűlölte a droidokat, és velük együtt minket is, mert nem voltunk hajlandóak megszabadulni Anyától. Ja, hát Kloétól. De én sose

neveztem őt így. Mindegy. Szóval, miután elhurcolták, apa próbálta visszaszerezni. Még perrel is próbálkozott, bíróságokra jártunk, elég nagy visszhangja volt a dolognak akkoriban. Ott láttam még egyszer utoljára Anyát. Csúnya volt, rángott, alig tudott beszélni velem. „Legyél jó kislány." Ennyit ismételgetett csak. Na persze.

Tündi volt az egyetlen, aki odajött beszélgetni az egyik szünetben. A többiek nem bántottak, de kerültek, mintha leprás lennék. A padtársam elült mellőlem, soha senki nem szólt hozzám. Kivéve Tündit. Fogalmam sem volt, miért csinálja, ő egyáltalán nem volt kiközösítve, menő csajnak számított. Nem sokat beszélgettünk addig. Igazából miután velem kezdett barátkozni, róla is lekoptak a többiek. Nem az lett, hogy visszakerültem a körbe, hanem ő is körön kívül rekedt. De mintha nem bánta volna. Már akkor is gyanítottam, hogy inkább Zalántól akar valamit. Folyton róla kérdezget, úgy félvállról, próbál úgy tenni, mintha épp csak eszébe jutott volna, és nem is érdekelné annyira az egész, de én átlátok rajta. Tuti bele van zúgva. Na de velem jól megszívta, egy lépéssel se került közelebb hozzá.

– Miért, buzi?

Erre most felkapom a fejem. Tündi nem használ ilyen szavakat. Soha. Ha tényleg kíváncsi lenne erre, akkor is úgy kérdezné, hogy „a fiúkat szereti?", vagy valami hasonló. Most is ott a fanyar mosoly az arcán, provokálni akar. De abból nem eszik. Megvonom a vállam.

– Lehet. Amúgy újabban folyton a Könyvtárban van.

Felcsillan valami Tündi szemében, a mohó érdeklődés szikrája, de gyorsan unott képet vág. Késő. Lebukott. Ennyi.

Shadi tavasszal egyik napról a másikra került az osztályunkba, és hamar mindenki kedvence lett. Bár választékosan, fura „irodalmi" nyelven beszélt magyarul, mivel kéttannyelvűsök vagyunk, élveztük, hogy angolul gyakorolhatunk vele. Vicces volt, laza és nagyvonalú, amilyen én is szerettem volna lenni. És baromi okos is. Ott laktak a környékünkön Zuglóban, és bár én csak öt percre laktam a sulitól, minden délután kerültem egyet feléjük.

Emlékszem egy estére, amikor már sokadszor sétáltunk együtt hazafelé fociedzés után a Stefánián, a szürkületben sötét, masszív, vészjósló tömbként nehezedett ránk a Puskás Stadion elszenesedett csontváza. Shadi lassan megállt, a romra mutatott, és annyit mondott:

– Awesome.

Zavarban voltam, nem tudtam, mit válaszoljak erre. Sok minden volt a hallgatásomban a rám kényszerített szégyentől az elfojtott dühön keresztül a félelemig és értetlenségig. Talán mindet megérezte. Folytatta. Előbb az lepett meg, hogy kivételesen magyarul formálgatta a mondatokat, majd pedig az, amit közölt velem.

– Miután megkaptuk a menedékjogot, egy ideig Rómában éltünk. Nem sokáig, pár hónapot csak. Hogy valami pénzhez jussunk, apám csatlakozott egy céghez, amely menekülteket alkalmazott feketén, mindenféle vackokat árultak a turistáknak. Dróntokot, hideg italt, esernyőt – amit el tudsz képzelni. Dolgozni kényszerültem én is. Egész nap a Colosseum környékén téblábóltam, próbáltam rásózni ezt-azt az emberekre. Mehettem volna bárhová, de ha tehettem, az aréna mellett maradtam. Lenyűgözött az óriási építmény, az évezredek óta málló falak látványa. Estefelé, amikor még nem gyulladtak fel az éjszakai fények, nem kapcsolták be a világítást, csak a hatalmas, fekete méretek tornyosultak fölém. Ültem a sok vacak mellett, és néztem, gondolkodtam. Éhes voltam, fáradt, nyűgös az egész értelmetlen nap zajától és megaláztatásától, de azokban a percekben hosszú idő után boldog is voltam. Ilyenkor, alkonyatkor a stadion romjai ezt az érzést juttatják eszembe. Nem a terroristákat, a pusztítást, a szemét no-droidosokat. Hanem a boldogság kiszámíthatatlanságát.

Megrökönyödve álltam, de nem a rá jellemzően költői, már-már betanultnak tűnő monológja volt rám akkora hatással. Az egyik kifejezése járt a fejemben. A „szemét no-droidosokat”… A bajtársiasság légköre kezdett kialakulni köztünk. Mint a halálra ítélt keresztények között a Colosseum porondján. Egy hétre rá azzal jött oda az egyik szünetben, hogy délután menjünk el együtt a Könyvtárba. Akkor már könnyebben elfogadtam a látszólag semmiből jövő ötleteit.

– Mi van, belezúgtál a lúzer bátyámba?

A magabiztosságom párologni kezd, mert nem látni Tündin az érzelmek jeleit. Se meglepődés, se harag, se megbántottság. Hosszan kivár, mielőtt válaszol.

– Mondjuk. Tudnál segíteni?

Pofám leszakad.

– Aha, azt hiszed. Mondtam már, hogy felejtsd el! Na jó, nem akarok nyalni vagy ilyesmi, de amúgy te is tudod, hogy bárkit megkaphatnál az osztályból.

Gúnyosan mosolyog. Mindketten tudjuk, hogy valójában az egész suliból. És korábban meg is kapott. Csak mióta velem barátkozik, szakadt le a srácokról. Vagy a srácok róla. Ő is belekerült a számkivetettségi hatósugaramba. Vagy nem tudom.

– Én is elmennék valamikor a Könyvtárba. Mikor jár oda?

– Mit tudom én! Mondtam már, hogy leszarom, mit csinál…

Tündi meredten bámul rám, szinte szuggerál a tekintetével.

– Na jó, most is épp ott van – vonom meg a vállam egy sóhajjal. – Azt mondta, ma ne várjuk haza. Sokáig bent lesz. Arról magyarázott, hogy ki akar próbálni valamit…

Az úgynevezett barátnőm, mint akit fenékbe csíptek, hirtelen felugrik.

– Na, akkor megyünk?

Tündi felveszi azt a tekintetét, amit leginkább furának lehetne nevezni. Kényszeresnek. Esetleg lázadónak. Ilyenkor jobb, ha csinálom, amit a fejébe vesz. Látványosan unott fejet vágok, fölfelé nézek, és azt mondom, na jó.

A Könyvtár elképesztő hely. Különcök, bolondok, nosztalgiázó vénségek, befordult tudósok és állítólag csöndes narkósok találkahelye. Közepesen lepusztult, legalább ezeréves, ronda épület – de igazi könyvekkel van tele, nem filmkönyvekkel és mindenféle digitális állománnyal. Valahogy kívül esik a rendőrök látókörén. Persze nincsenek illúzióim: egyrészt nyilván rajta tartják a szemüket a helyen, másrészt nem történik itt soha semmi komoly. Halkan szivárgó szelep a rendszer testén, megakadályozza a túlnyomást. Levezeti a felgyűlt energiákat.

Már Shadi előtt is megfordultam itt párszor, egy időben, a legnehezebb hetekben első számú menedékem volt. Hamar összespanoltam Barnival, a raktárossal. Amatőr fantasyíró, és véletlenül kiderült, hogy olvastam néhány könyvét. *A kőkutya ugatása* az egyik kedvencem volt, nagyon bírtam azt a részt, amikor a dél-angliai főúri kastély szobrai éjszaka megelevenednek, és beözönlenek az erdőbe. Szóval Barninak hízelgett a rajongásom, mely első találkozásunk ellenére is megmaradt: az alagsori irodáját állott szalonna- és hagymaszag töltötte be, ő pedig ápolatlanul, pohosan, szakállasan rendezgette a könyveket, és ha kellett valakinek valami, csak felküldte a rozoga szállítóliften, amelyet a fenti kolléga pakolt ki. Az irodája mögötti sötét benyílóból egy koszos matrac és paplan vége kandikált ki. Gyanítottam, hogy a szoba drogosok tanyájaként is szolgál. Barni talán évek óta el sem hagyta a raktárat…

Mikor beléptünk a Könyvtárba, vagánykodni akartam kicsit a bennfentességemmel, de persze gyorsan kiderült, hogy esélytelen. Shadira

még nagyobb mosollyal köszönt a kölcsönző néni, és amikor lementünk, Barni is régi ismerősként fogott vele kezet. Persze én is kaptam egy nyaklegyintést. De amin még inkább meglepődtem, hogy Barni a legnagyobb természetességgel nyomta Shadi kezébe az alagsori kulcscsomót, amit mindig az övén hordott. Mielőtt leakasztotta volna, habozott egy pillanatig, de Shadi kurtán bólintott: nem lesz velem baj.

A raktárban a polcok mozgathatóak egy sín mentén, hogy több férjen belőlük: amelyik részre szükség van, annak egy forgatható karral lehet helyet csinálni. Az egyik hátsó sort Shadi sokáig állítgatta, és mikor beléptünk az X és az Y polcok közé, barátom felhajtotta a szőnyeg fal melletti részét, ahol egy csapóajtó vált láthatóvá. Shadi felnyitotta, és intett:

– Menj előre.

Tündin egész úton látszott a rosszul leplezett türelmetlenség. Tettem rá néhány kéretlen megjegyzést, de aztán meguntam nézni, hogy csak toporog, és a homlokát ráncolja. Új volt nekem ez az egész, inkább a Facephone-omat babráltam. A Könyvtár előtt megtorpant egy kicsit.

– Biztos, hogy ide jár?

– Hát nem az Orczy-kertbe, az tuti – utaltam a valaha szebb napokat látott közeli parkra, ahová nemhogy éjjel, de újabban nappal sem szívesen merészkedik senki.

Tündi rám meredt, majd határozottan belökte a Könyvtár ajtaját. Belépéskor azonnal megcsapott minket az áporodott szag, a félhomályos előtérben jól láthatóan szállt a por. A pult mögött egy legalább százéves vénasszony ült, és vizslatott minket szódásszemüvege mögül.

– A bátyámat keressük. Király Zalánt – vettem át a kezdeményezést.

– Szép jó napot magának is, ifjú hölgy – recsegett a nyanya szigorúan.

– Helló magának is… – igyekeztem korrigálni az első benyomást. – Kitti vagyok. Zalán húga.

– Zalán valahol benn van. – Szúrósan nézett ránk pár pillanatig. Tündi olyan látványosan ártatlanul viselkedett, hogy az már nekem is gyanús lett. – Be vannak iratkozva?

– Micsoda? Nem mehetünk csak úgy be? – Mivel nem válaszolt, és kezdett kínossá válni a helyzet, hozzátettem: – Tessék mondani, tetszene szólni Zalánnak, hogy keressük?

Hosszan fürkészett minket, felváltva nézve egyikünkről a másikra, de az arcáról semmit sem tudtam leolvasni.

– Várjanak itt.

Nagy nehezen feltápászkodott, felvette a göcsörtös, gumírozott végű botot a pult mögül, és lassan csoszogva elindult hátra a kiválasztóterek felé. Mikor eltűnt az egyik ajtó mögött, Tündi hirtelen megrántotta a karom.

– Gyere!

– Hová megyünk? – próbáltam ellenkezni, de nagyon céltudatosan mozgott.

– Majd meglátod! – szólt rejtélyesen, és az egyik oldallépcső felé vezetett.

A csapóajtón át egy hosszú folyosóra jutottunk, amelynek sötétségét csak négy-öt méterenként törte meg egy pislákoló, halvány fényű villanykörte. Körülbelül tizenöt méter után Shadi megállt. Elkezdte tapogatni a falat, és néhány másodperc múlva egy számomra észrevehetetlen helyen megnyomott valamit. Egy repedés mentén beljebb húzódott kicsit a fal, és láthatóvá vált egy apró lyuk. A Barnitól kapott kulcscsomóval babrált néhány pillanatig, majd az egyik kulcsot beillesztette az ajtó tolózárába. Nyikorogva, nehézkesen mozdult meg az ajtó. Shadi picit bizonytalanul nyitotta ki.

– Szezám, tárulj…

Óvatosan beléptem. Hallottam, hogy a barátom felkattint valamit mögöttem, s fényár öntötte el a szobát. Pislogva néztem körül. A szoba berendezése egyszerű volt, az egyik fal mellett egy halványzöld díványt láttam, mellette szekrényt, szemközt vele egy kiült karosszéket. A sarokban is volt valami, amit csak most vettem jobban szemügyre. Lemerevedtem. A leggyönyörűbb nő állt ott, akit valaha láttam. Shadi lazán, de barátságosan megtaszított hátulról.

– Ne tátsd már a szád.

Becsukódott mögöttünk az ajtó.

Tündi gyorsan leszaladt a lépcsőn az első fordulóig, ahová már nem lehetett ellátni a pulttól, és megállt. Olyan arckifejezéssel nézett rám, amilyet még sosem láttam tőle. Élénk volt és óvatos, mint a vadászó rókáé. Mikor hozzáértem a karjához, meg se rezzent, csak lassú, takarékos mozdulattal felém fordult.

– Mi a franc folyik itt? – sziszegtem rá türelmetlenül. – Most ugye nem akarunk betörni egy könyvtárba? Figy, Zalánt megvárhatjuk elöl, vagy ha nagyon be akarsz menni, kifizetem a beiratkozást, vagy…

Hirtelen a számra tapasztotta a kezét, és fölfelé mutatott. A banya tétova csoszogását hallottuk felülről. Tündi – továbbra is csendre intve – levette a kopogós cipőjét, mezítláb indult tovább lefelé a lépcsőn. Vállat vontam. Legalább történik valami. Követtem a példáját.

Máig nem derült ki, hogy kik álltak az új Puskás Stadion felrobbantása mögött. Május 22-e volt, meleg késő tavaszi este. A válogatott selejtezőt játszott Észak-Írországgal, és győzelem, de szerencsés esetben akár döntetlen esetén is biztosan ott lett volna a csapat a világbajnokságon. Telt ház volt aznap, csaknem ötvenezer nézővel. A reflektorokat már felkapcsolták, fényárban fürdött a pálya és a lelátó. A nézőket a biztonságiak gondosan megmotozták, olajozottan ment a beléptetés. A büfékben és a nézőtéren droidhoszteszek igazították útba a szurkolókat, szolgálták fel a sört és a szendvicset, kínálgatták a mobil fón- és dróntöltőket. Szépen alakult a meccs, a legkisebb Dárdai góljával már a 14. percben megszereztük a vezetést, majd a 28.-ban lőttünk még egyet.

Mi nem kaptunk jegyet, a szomszédék óriáskivetítőjén figyeltük a történéseket. Mindenki ott volt, apa nemzeti színű sálban, felszabadultan itta a sörét, máskor meggyötört arca felengedett. Kitti Kloé ölében terpeszkedett, aki anyai mosollyal, egyenes háttal ült a kanapén. Én épp felálltam, hogy kimenjek vécére, amikor Kitti vékony hangját hallottam.

– A bácsik és nénik mit csinálnak ott?

Visszafordultam és odanéztem. A szektorok között a kék ruhás hosztok és hoszteszek elkezdtek kiválni, felegyenesedtek a magabiztos vezetés tudatában kényelmesen ücsörgő nézők között, felemelték a karjukat, és hirtelen hangok és fények özöne öntötte el a képernyőt. A robbanások pár pillanattal korábban jutottak el hozzánk a közeli stadion felől, mint a felhangosított tévéből. A fülemre tapasztottam a kezem. Apa kirohant a szomszédék erkélyére, én utána. A házak baljós vörös fényben izzottak, a stadion olyan fényt árasztott, mint egy szikrázó születésnapi torta. Emberek tódultak az utcákra, autóriasztók sivítása keveredett a robbanások zajával, és perceken belül kiértek a rendészeti helikopterek is.

Kitörölhetetlenül belém ivódott az az este, de még inkább az, ami utána következett. Ez volt az első a droidok által elkövetett terrorcselekmények közül. Európában szinte mindenhol történt hasonló. A robbantást a hosztdroidokba épített szerkezetek okozták, hatalmas pusztítást okozva a nézők között. Több ezer halott, sok tízezer sebesült maradt utána. A felelősséget senki nem vállalta az akcióért, mindenki másra mutogatott: az Újiszlám Hadseregre, a neokommunistákra, a cio-

nistákra, a kormányra, az ellenzékre. Bárkire. De kézzelfogható vétkes hiányában legfőképp a droidokra. Nem voltak bizonyítékok, vagy legalábbis mi nem tudtunk róla. Ha a REK vagy a titkosszolgálat ki is nyert valami adatot, nem hozták nyilvánosságra.

A no-droid mozgalom azonnal rácsapott a történtekre, már másnap az utcákon voltak, és felkoncolták a szabadon mozgó droidokat. „Üzemképtelenné tették a közjó érdekében." Agyonverték, felgyújtották, szétszaggatták valamennyit. A rendészek a sorfalból nézték végig a felvonulást, de nem tettek semmit. Három hétig tartottak a droidellenes rongálások, amikor a kormány rendeletet hozott arról, hogy minden háztartási droidot be kell szolgáltatni. A Rendvédelmi Központ feladata volt felkutatni és elvinni a megmaradt példányokat. Azokat. Őket. Az utcáról hamar eltűntek az emberek, és a következő választásokon a No-Droid Párt bejutott a parlamentbe. Sikerült elérniük, hogy törvényileg tiltsák be a droidok használatát és értékesítését. Néhány súlyos börtönbüntetés kiszabása után az eleinte gyakori szabálysértések szinte teljesen megszűntek. A meghirdetett szimpátiatüntetés elmaradt, az emberek nem akartak szembenézni sem a stadionbéli áldozatok hozzátartozóival, sem a fanatikusokkal. Nem merték megkockáztatni azt a megbélyegzést, amelyben nekünk részünk volt az után, hogy bíróságilag próbáltuk Kloét visszaszerezni. Hónapokon belül teljesen eltűntek a droidok az országból, mintha soha nem is léteztek volna.

– Mégis hová megyünk? – suttogtam Tündi hátának, de ő csak intett, hogy kussoljak. Követtem tovább. A lépcső alján egy elektronikusan zárt üvegajtó állt előttünk, mire a csajszi fogta, és elővett a táskájából valami drótot. Mielőtt pisloghattam volna, lazán tövig benyomta a zárba. Az enyhe sziszegéssel engedett.

– Mi a… – kezdtem volna, de nem volt időm nagyon értetlenkedni sem, mert Tündi már nyomult is befelé. Illetve lefelé, egy alig kivehető ajtó mögött kanyargó, szűk csigalépcsőn. Kisvártatva egy sistergő, halvány fényű körtékkel alig-alig bevilágított folyosórendszerbe jutottunk.

A valaha látott leggyönyörűbb nő állt előttem. Mozdulatlanul. Shadi mellém lépett, kivett a zsebéből egy vékony adatchipet, és gyöngéden a nő tarkójához érintette. Csak ekkor értettem meg, miről van szó. Hogy egy droid áll előttem.

– De… ez… hogy…? – nyögtem. Nem eszméltem még föl, méltatlankodni sem volt erőm amiatt, hogy ekkora veszélybe sodort. De az a helyzet, hogy kedvem sem volt hozzá. Kezdett átjárni az izgalom, a titkos összetartozás érzése, ami már a Stefánia úton is megérintett, amikor Shadi elmesélte a történetét a Puskás szenes romjait figyelve. Ahogy Shadi behelyezte a chipet, a nő lassan fölemelte a fejét, és fény gyúlt mandulavágású szemében.

Shadi rám sandított. Az ünnepélyes pillanatokban magyarra váltott.

– Hadd mutassam be Maiát. Régebbi modell, de elsőrangú kivitelezés. – Alig észrevehetően, szinte bocsánatkérően meghajolt a droid felé. – Túlélte a tisztogatást a pincében, hála Barninak. Ő menekítette át ide; az Orczy-kert egy eldugott sarkában találta. – Barni? Mit keresett ő az Orczy-kertben? Eszerint nem volt mindig az az odúlakó remete, mint most. Shadi folytatta: – Üres volt, mint egy báb. Barni lehozta az alagsorba, megtisztogatta, elrejtette. De beindítani nem tudta. Nekem is csak most sikerült szereznem hozzá programot. Olyat, amilyet. De ilyenre sem könnyű manapság szert tenni a feketepiacon.

– Ilyenre? Mégis milyen programról van szó? – Maia vágyat sugárzó szemébe néztem.

– Ez egy szexhosztprogram. Kompatibilis a modellel. – Rám kacsintott. – Kicsit azért megbuheráltam.

Tündi megállt a folyosó elején. Lazított a tartásán, hallgatózott, majd felém fordult.

– Meg kell találnunk a bátyádat. Nehogy valami hülyeséget csináljon.

– Mi? Hülyeséget? Itt van a bátyám…? Lenn?

Tündi már el is indult lassan a folyosón, szinte méterenként megállt, és a falat tapogatta.

– Mi a szart csinálsz? – kiáltottam rá most már egyre idegesebben, de olyan csúnyán nézett rám, hogy gyorsan lehalkítottam a hangom. – Mit csinálunk mi itt? Addig nem megyek tovább egy métert sem, amíg nem mondasz valamit.

Tündi abbahagyta a taperolást, megállt, és lemondóan sóhajtva felém fordult.

– Na jó. Valószínű… nem is, száz százalék, hogy megbánom, de elmondom. Mit gondolsz, miért lógok veled annyit? Bocs, de nem vagy annyira jó fej, népszerűnek meg aztán végképp nem mondanálak. Időnként kifejezetten úgy viselkedsz, mint egy hülye p… – Szerencséjére elharapta a mondat végét. Nem lehettem elég hálás érte. – De azért néha bírom a hülyeségeid. Szóval a bátyád érdekel. – Felemelte a kezét. – Nem úgy. Bár helyesebb, mint gondolod… – Grimaszomat látva hessegető mozdulatokat tett. – Na mindegy. Vagyunk néhányan, akiknek nem annyira tetszik a világ mostani állapota. Blabla. Én egy részét az egésznek nem is értem, inkább a buli miatt csinálom. Nekem annyi a feladatom, hogy infókat szerezzek a bátyádról. Kicsit rajta tartsam általad a szemem. Bár épp mostanság kezdtem marhára unni az egészet. Nem voltál túl nagy segítség…

– Hé, abbahagynád a cseszegetést?

– Bocs.

– Hagyjuk. De… Zalánnak mi köze van az egészhez?

– Emlékszel egy Shadi nevű srácra?

Bólintok. Elég jól emlékszem rá. Arra is, hogy egyszer Zalán úgy jött haza, hogy jó pár napra bezárkózott a szobájába. Suliba sem ment. Nem lehetett vele dumálni, igaz, nem is próbálkoztam nagyon. Megvolt a saját problémám. A szomszédokat hallgattam ki véletlenül, így tudtam meg, hogy a REK vitte el a fiút.

– Shadi ugyanannak a szervezetnek dolgozott, mint én. – Nem kerüli el a figyelmem a múlt idő. – Legalábbis azt hiszem. Nekem alig mondanak el valamit, és egyvalaki nem is ismer két-három másik tagnál többet. Én csak Ferit ismerem…

Eszembe jut, hogy Tündinek nincs családja. Állítólag a nagymamájával él egy kispesti bérházban, de sosem hívott föl magukhoz. Néha érte jött a sulihoz egy magas, negyvenes, csurkába fogott hajú, bőrdzsekis pasi. Feri bácsi. Brrr…

– Feri egyszer említette, hogy a Könyvtár alagsorát mindenféle ügyletek lebonyolítására használják. Semmi olyanra, ami miatt a REK-nek érdemes volna felszámolnia, de junkie-k, chipezők, dílerek is bizniszelnek itt. Egész máig meg sem fordult a fejemben, hogy esetleg mást is rejthetnek a falak, de ahogy ma említetted, hogy a bátyád mostanában többet jár ide, eszembe jutott, hogy a lekapcsolása előtt Shadi is be-bejött. Nem tudom, mibe avatta be Shadi Zalánt, talán nem volt már ideje a teljes beszervezésre. Simán lehet, hogy a bátyádnak fogalma sincs arról, hogy mi van előkészületben. De mivel nem hülye, magától is rájöhetett…

– De mire? Mire jöhetett rá Zalán?

Shadit pár nap múlva lekapcsolták. Amikor a REK-esek felbukkantak körülöttünk, Shadi magához rántott, és annyit súgott a fülembe: „Don't stop her." A következő pillanatban már az elektrokosárban volt.

Egy hétig a szobában gubbasztottam. Apa akkor folyamatosan részeg volt, Kitti meg épp azzal volt elfoglalva, hogy… valójában fogalmam sincs, mivel volt elfoglalva. Alig láttam otthon. Izgultam amiatt, hogy mi van Shadival, de rendesen meg is ijedtem. Úgyhogy kicsit meghúztam magam. Majd amikor már nem láttam a környéken különös autókat, és nem éreztem gyanús tekinteteket a hátamban, elkezdtem többet járni a Könyvtárba. Barni eleinte óvatos volt velem, és úgy viselkedett, mintha nem tudna semmiről, amikor az alagsorról kérdezősködtem. Közben sokat beszélgettünk Shadiról, a droidokról, és lassacskán kezdett megbízni bennem. Végül megkaptam a kulcsokat Maiához.

Tündi feltartott jobb kézzel jelzi, hogy maradjunk csendben. Úgy fülel, mint a macskánk, Mirci a kajászacskó zörgésekor. Ekkor én is meghallom a neszeket. Elindulunk arrafelé.

– Valahol lennie kell egy ajtónak. Voltam már hasonló helyen, ismerem a trükköket. Ha jó helyen nyomod meg, akkor ott beljebb húzódik a fal.

Tétovázom kicsit, de aztán átmegyek a másik oldalra, és próbálom utánozni Tündit. Egy ponton érzem, hogy nincs teljesen helyén a fal. Halk hangok szűrődnek ki belülről.

– Megvan… – suttogom.

– Blowjob. Please…

– May I have your ID?

Pár másodperc alatt átfut a régi protokoll.

– Take off your clothes, sir.

Soha nem használtam Maiát a program szerinti funkcióban. Első alkalommal Shadi csak vizsgálgatta, kérdéseket tett fel neki, míg én a fotelban ülve bámultam őket. Pár nappal később Shadit elvitték a rendészek, és én sosem láttam többé. Néhány hét múlva éreztem újra biztonságosnak, hogy eljárjak a Könyvtárba, és Barni puhítása is időbe telt. Pedig már remegtem az izgalomtól, hogy láthassam Maiát. Egyáltalán nem emlékeztetett Kloéra, láthatóan más célokra tervezték őket. Kloé is szép volt, de ő a gondoskodó anyát testesítette meg számunkra, a programja is erre a szerepre volt optimalizálva. (Apa ezért választotta őt. Társa csak egy volt.) Maia alapvetően hoszteszdroid volt, szériája széles körű igénybevételi lehetőségeket biztosított a felszolgálástól az escortfunkciókon át a szexuális szolgáltatásokig. Shadi illegális, angol nyelvű programja viszont szinte csak az utóbbira korlátozódó protokollt tett lehetővé.

Elhatároztam, hogy nem utasítom Maiát semmilyen számára megalázó tevékenységre. Tudom persze, hogy ő „csak egy robot”, de annyira emberi a kinézete. Kloé emléke miatti tiszteletből sem.

És van még más is. Azon a bizonyos május 22-én állok föl a kanapéról, hogy kimenjek könnyíteni magamon, amikor a húgom kérdése megállít. A tévéképernyőre nézek, és látom, amint a hoszteszek elindulnak a széksorok között. Vált a kamera, az egyik droidra közelít, és én a létező leggyönyörűbb, tökéletesen megmunkált mandulavágású szempárba nézek. A kék egyenruhájában Maia – *egy* Maia – néz vissza rám, és rajtam kívül még nézők milliói szemébe, hogy a következő másodpercben megszámlálhatatlan darabra robbanjon a szemünk előtt. Megesküszöm rá, hogy a robbanás előtti pillanatban a szemében esedezést és bűntudatot láttam.

Tündi lehajol a kulcslyuk elé, és vizsgálgatja.

– Nincs ráfordítva – súgja. Egy darabig méregeti a korábban használt drótot, de végül inkább félredobja. Keresgél a táskájában, és valami svájcibicska-szerű tárgyat húz elő, belőle különféle végű, vastagabb és

vékonyabb piszkálókat fordít ki. Pár pillanat múlva halkan kattan a zár, és finoman elkezd nyílni az ajtó. Egymás feje fölött bekukucskálunk.

Így, persze, nem sokra mentem vele. Mintha blokkolva lett volna, folyton ugyanazt ismételgette. „What can I do for you, sir?" Tisztában voltam a válaszlehetőségekkel, de egyiket sem akartam kimondani. Igaz, egyszer nem bírtam megállni, hogy egy „kiss"-t ne kérjek. Kíváncsi voltam. Elgyengültem. Egyszerre volt izgató és idegen, de meg tudtam állni itt. Ez sem ismétlődött meg még egyszer, bár úgy tűnt, hogy Maia élénkebbé vált. „Don't stop her." „Ne állítsd le." Egyre biztosabb vagyok abban, hogy nincs más választásom, mint folytatni a protokollt. „Kicsit azért megbuheráltam." Ezért vagyok most itt. Maia letérdel. Elkezdem kigombolni a nadrágom.

– Áhh, Zalán, pfuj de undorító vagy! – rontottam be a szobába üvöltve, mielőtt a bátyám letolta volna a gatyáját. Azt egyikünk sem élte volna túl. Tutira a szívbajt hoztam szerencsétlenre, de nem törődtem vele. – Nem hiszem el, te *ezt* csinálod itt?

Megálltam mellettük, és csak ekkor esett le, hogy miről is van szó. Pontosabban *kiről*. Zalán közben felocsúdott annyira a megdöbbenésből, hogy rendbe szedje magát.

– De te mit… hogy… Tünde? – bámult a hátam mögé, ha lehet, még jobban elvörösödve.

– Ez egy… olyan? – Nem tudtam kimondani. Valahonnan az eltemetett emlékeim közül felbukkan egy kép, ahogyan egy ilyen masírozik a stadion széksorai között. Felemeli a kezét. Többre nem emlékszem, mert Kloé eltakarta a szemem, karjával fogva be a fülem.

– Igen, ő egy droid, Kitti. Maiának hívják.

Lerogytam a szobában lévő kanapéra. Hirtelen elfogyott a levegőm, fuldokolni kezdtem.

Pár percig azt sem tudtam, mi történik körülöttem. A kishúgom – *a kishúgom!* – áll előttem, és áraszt el szidalmakkal, hátul pedig a legjobb (valójában az egyetlen…) barátnője támasztja vigyorogva a falat, és láthatóan nem szórakozik rosszul. A megalázó helyzetben próbálom visszszanyerni az idősebb testvér tekintélyét, amikor Kitti hirtelen kapkodni kezdi a levegőt. Gyorsan odatámogatom a kanapéhoz, és a táskájából kapkodva kikeresem az inhalátorát. Lassan megnyugszik tőle, de a szeme könnyes. Tudom, hogy nem az én látványom volt rá ilyen hatással. Segélykérően Tündére nézek. Már nem vigyorog.

Ekkor mozgolódást hallunk a szoba másik sarkából. Mindhárman odanézünk. Teljesen elfeledkeztünk Maiáról. Feláll, kék ruhája immár makulátlan. Arca mosolytalan. Jelentést tesz:

– MAIA 522/B. Az adatokat helyreállítottam. A teljes parancslista és minden adat hozzáférhető a robbantás napjáról. Nem érzékelek más első generációs droidot az országban. Készen állok megteremteni az aktív összeköttetést a harmadgenerációs droidokkal.

Harmadgenerációs droidok? Ez új. Teljesen új. Maia egy első generációs darab, Kloé is az volt, és az újabb fejlesztéseket csak akkor kezdték volna piacra dobni, amikor megtörténtek a merényletek. Azt nyilatkozták, hogy ezeket már a gyártósoron megsemmisítették. Nemhogy harmad-, de másodgenerációs példánnyal sem találkoztam soha, és tudtommal más sem.

Ekkor valami derengeni kezd a fejemben. Eszembe jut, hogy Shadi milyen gyorsan és hibátlanul megtanult magyarul, pedig állítólag nem sokkal korábban érkeztek az országba. Hogy Olaszország már évtizedek

óta nem ad menedékjogot senkinek. Hogy mennyire csodáltam mindig olajozottan precíz, kiszámítottan tökéletes mozdulatait. Azt hiszem, tudom már, *mi* volt a barátom.

A tanácstalan Kittire nézek, a mozdulatlan, várakozásteljes Maiára, majd Tündére, aki már nem támasztja a falat, hanem mellettem áll. Majd másfél fejjel magasabb vagyok nála, és legalább harminc kilóval több, mégis úgy érzem, hogy fölém tornyosul.

– Innen átveszem, srácok. A Könyvtár bezárt, holnap suli.

Nem csak Shadi álcája hullt le.

Éjszaka kopogok Zalán ajtaján. Sokáig nem válaszol, de nem mozdulok. Tudom, hogy ébren van.

– Gyere.

Óvatosan, hogy apát ne ébresszem fel, benyitok, és beteszem magam mögött az ajtót. Eszembe jut, hogy nem jártam már itt vagy másfél éve, és előtte sem sokszor. A falvédőjére gombostűvel régi fotók vannak szúrva. Apa és mami az esküvőjükön. Én, ahogy Zalán hátán lovagolok hároméves koromban. És Kloé, amint egyenes derékkal ül a konyhában. A bátyám a hátán fekszik az ágyon, még fel van öltözve.

– Ez a szervezet és Tünde… ők szerinted…

Zalán hümmögve csóválja a fejét.

– Hát nagyon úgy fest.

Szoknom kell még az új helyzetet. Tünde, ha szintetikus is, sokkal emberibb, mint Kloé volt. Különben nem tudott volna az utolsó pillanatig megtéveszteni. Miután Maia programja végigfutott, és egyszerre több újnetes oldalnak is eljuttatta a robbantás napjáról készült titkos anyagokat, hirtelen felbolydultak az események. Bár megpróbáltak eltüntetni minden bizonyítékot, nyilvánosságra került valami rossz minőségű hangfelvétel. A kormány egyik magas rangú tagja és egy hacker arról beszélget, hogyan kell átprogramozni a hoszteszdroidokat, miután a robbanófejeket beléjük ültették. A kormány tagad, a magas rangú minisztert egy szélsőséges szekta beépített ügynökének tartják. A No-Droid Párt persze megkérdőjelezi a hangfelvétel valódiságát. Kivezényelték a REK-et, de az utcák kezdenek megtelni emberekkel. Pedig egyvalamit még senki sem tud rajtam és a bátyámon kívül: hogy titokban köztünk élnek a harmadgenerációsok.

– És akkor ők a jók vagy a rosszak? – elég bénán hangzik, tudom, de nem bírom másképp megfogalmazni.

Zalán feláll, kinéz az ablakon. Szemközt egy kínai étterem épp kezdi az esti műszakot a Hungárián.

– Shadi akárki… akármi legyen is, a barátom volt. És Tünde is segíteni akar.

Hát erre egyáltalán nem vennék mérget. Az van, hogy tizedannyira, sőt századannyira sem bízom az állítólagos barátnőmben, mint korábban. Mirci is mindig fúj rá, és ő aztán kiváló emberismerő. *Ember*ismerő. Na jó.

– Te, öööö… most mit fogunk csinálni? – kérdezem. Egyedül vagyunk.

Zalán felül, és tanácstalanul rám néz.

– Fogalmam sincs – Szünet. Kicsit felenged a feszültsége, vagy legalábbis úgy tesz. Érzem, hogy igyekszik újra a bátyám lenni. – De majd együtt kitaláljuk. Jó?

Bólintok. Szeretnék én is a testvére lenni megint. Próbálok visszaemlékezni, hogyan kellene, de csak egy dolog jut eszembe. Kirántom alóla a párnát, és a rég bennrekedt feszültséget egyszerre kieresztve, sírvanevetve kezdem csépelni a fejét.